

**Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií
pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár**

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo financií Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o hazardných hrách“)

Lokalizácia: § 71 ods. 1

Účinnosť: 01.03.2019

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 68

Povinnosť platenia paušálneho odvodu z prevádzkovania hazardných hier za dni, kedy je prevádzkovanie hazardných hier zakázané

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2018-312>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=6979>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Podľa zákona o hazardných hrách, konkrétne § 71, majú prevádzkovatelia hazardných hier povinnosť odvádzať paušálny odvod aj za dni, počas ktorých je prevádzka hazardných hier obmedzená alebo zakázaná. Táto regulácia zaväzuje prevádzkovateľov platiť bez ohľadu na faktickú možnosť prevádzkovať svoje služby, napríklad počas štátnych sviatkov alebo v dňoch zákazu prevádzkovania hazardu. Pôsobenie tejto regulácie na podnikateľské prostredie prináša niekoľko výziev. Paušálny odvod bez ohľadu na prevádzkové dni spôsobuje prevádzkovateľom fixné náklady, ktoré znižujú flexibilitu a schopnosť reagovať na externé obmedzenia, ako sú lokálne alebo štátne regulácie zakazujúce prevádzku počas určitých dní. Tento systém môže byť finančne náročný, najmä pre menších prevádzkovateľov, ktorí si nemôžu dovoliť kompenzovať tieto straty vyššími príjmami v iné dni. Okrem toho regulácia vytvára nepriamy tlak na ich podnikateľské plány a celkovú finančnú stabilitu. Z podnikateľského hľadiska by zmena v tejto regulácii, ako napríklad zavedenie výnimiek z odvodu počas dní, keď je prevádzka zakázaná, mohla zvýšiť efektívnosť a spravodlivosť odvodového systému, čím by umožnila prevádzkovateľom flexibilnejšie plánovať a reagovať na legislatívne obmedzenia.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Prevádzkovatelia hazardných hier sú napriek zákazu prevádzkovania hazardných hier počas vybraných kalendárnych dní prijatého na základe všeobecne záväzného nariadenia obce/mesta nútení platiť paušálny odvod z prevádzkovania hazardných hier i keď prevádzkovať hazardnú hru majú zakázané. Bez toho, aby prevádzkovatelia mohli objektívne vykonávať v určených dňoch odvodom spoplatnenú činnosť, sú povinní plniť odvodovú povinnosť, čo predstavuje neadekvátnu finančnú záťaž. Podobne tomu bolo aj v období platnosti proticovidových opatrení, napriek zákazu prevádzkovania hazardných hier, boli prevádzkovatelia nútení platiť paušálny odvod z prevádzkovania hazardných hier. Predmetom ex post hodnotenia by malo byť preskúmanie možnosti vyňať spod platenia paušálnych odvodov tie dni, keď má prevádzkovateľ zakázané prevádzkovať hazardnú hru.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: - Predkladateľ v analýze vplyvov k celému zákonu identifikoval ako dotknuté subjekty 150 prevádzkovateľov hazardných hier. Ex post: - Dotknutými subjektami sú prevádzkovatelia herní a kasín.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, kde bol posúdený vplyv na podnikateľské prostredie novelizovaného právneho predpisu ako celku.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia ⁴	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
68	Povinnosť platenia paušálneho odvodu z prevádzkovania hazardných hier za dni, kedy je prevádzkovanie hazardných hier zakázané	§ 71	01.03.2019	Prevádzkovatelia herní a kasín	33	1 848 484	61 000 000	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

⁴ Lokalizácia sa uvádza v prípade výpočtu nákladov pre vybrané ustanovenie právneho predpisu.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: Predkladateľ v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie uviedol priame finančné náklady na celé podnikateľské prostredie. Tieto náklady sa však vzťahujú na zákon ako celok, a nie špecificky na túto reguláciu, preto nie je možné určiť ex ante náklady konkrétne tejto regulácie. Predkladateľ vypočítal náklady celého zákona na podnikateľské prostredie vo výške 6 miliónov eur a náklady na 1 podnikateľa vo výške 40 tisíc eur. Náklady boli určené: • Zvýšením odvodu z prevádzkovania hazardných hier na výherných prístrojoch • zmenou systému úhrady správnych poplatkov Ex post náklady: Zástupcovia asociácie uvádzajú, že za obdobie pandémie boli povinní uhradiť na odvodoch 61 mil. eur. Táto suma je vypočítaná ako výška odvedených odvodov za obdobie (v čase od 13.03.2020 do 28.05.2020, od 19.12.2020 do 18.04.2021 a v čase od 25.11.2021 do 02.01.2022), keď boli kamenné prevádzky zavreté. Približná výška na jedného podnikateľa predstavuje 1,9 mil. eur.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Podľa vyjadrenia Asociácie zábavy a hier, (ďalej aj ako „AZAH“) sa predmetná regulácia dotkla počas protipandemického obdobia 33 subjektov.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
Vzhľadom na súhrnný spôsob výpočtu nákladov v ex ante fáze nie je možné porovnať odhadovanú výšku nákladov s kvantifikovanými nákladmi v rámci ex post hodnotenia.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V období platnosti protipandemických opatrení, napriek zákazu prevádzkovania hazardných hier, boli prevádzkovatelia nútení platiť paušálny odvod z prevádzkovania hazardných hier.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo financií Slovenskej republiky, sekcia finančného trhu, odbor bankovníctva (ďalej ako „MF SR“ alebo „gestor“)
Úrad pre reguláciu hazardných hier (ďalej ako „úrad“)

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Asociácia zábavy a hier, 30804906

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

AZAH

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

24.10.2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 26.09.2024 do 09.10.2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Podľa prevádzkovateľov herní majú obce možnosť pomocou všeobecne záväzného nariadenia (ďalej len ako „VZN“) obmedziť prevádzkovanie hazardu v rámci obce až na 12 dní ročne. Napriek tomu sú prevádzkovatelia povinní platiť odvody aj za tieto dni. V minulosti takúto obmedzovaciu právomoc obce nemali.

Tento podnet predovšetkým súvisí s pandémiou COVID-19, keď bolo prevádzkovanie hazardu z objektívnych príčin znemožnené. Napriek tomu prevádzkovatelia hazardu platili odvody v plnom rozsahu, rovnako ako správne poplatky za licencie.

Prevádzkovatelia hazardu hľadali a hľadajú možnosti kompenzácie zo strany štátu. V tomto zmysle je podaných už niekoľko žalôb, keďže podľa vyjadrenia zástupcov asociácie zábavy a hier štát tento stav nerieši.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu / regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Medzi hlavné dôvody vzniku samotného právneho predpisu patrí predovšetkým:

- Rast online hazardu a technologické zmeny
- Obmedzenie prístupu zahraničných poskytovateľov na slovenský trh
- Absencia harmonizácie legislatívy na európskej úrovni pre nastavenie vyvážených pravidiel a opatrení
- Posilnenie ochrany hráčov
- Vytvorenie systému na získavanie údajov o hrách v reálnom čase

Zámerom gestora pri tejto regulácii bolo, aby prevádzkovateľ hazardnej hry s licenciou odvádzal odvod do štátneho a obecného rozpočtu, aj keď hazardnú hru neprevádzkuje. Odvody regulácia rozlišuje podľa typu zariadení a môžu byť podielom z prijatých vkladov, predaja žrebov alebo výťažku. Pre technické zariadenia sa stanovil paušálny ročný odvod za každé zariadenie, bez ohľadu na jeho využitie počas roka.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia / zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy / zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Zástupcovia prevádzkovateľov hazardných hier navrhovali nasledovné alternatívne riešenia:

- Prijatie úpravy, ktorá spätne výslovne oslobodí prevádzkovateľov dotknutých hazardných hier od platenia paušálneho odvodu za obdobie platnosti protipandemických opatrení a na základe ktorej budú prevádzkovateľom kompenzované zaplatené finančné prostriedky.

- Prípadne zaviesť alternatívnu formu kompenzácie v podobe zápočtu na budúcu povinnosť prevádzkovateľov hazardných hier vo výške finančného ekvivalentu (zaplateného odvodu v období protipandemických opatrení).
- Prijatie úpravy, ktorá výslovne zamedzí, aby prevádzkovatelia hazardných hier, ktorí sú povinní platiť tzv. „paušálny“ odvod, boli povinní platiť odvod v situácii, kedy nemôžu prevádzkovať činnosť z objektívnych dôvodov (dôvody, ktoré nie sú zavinené prevádzkovateľmi, napr.: pandémie, lockdown, vojnový stav a pod.)
- Prijatie úpravy, ktorá oslobodí prevádzkovateľov dotknutých hazardných hier od platenia paušálneho odvodu (do rozpočtu štátu i rozpočtu obce) za dni, kedy nemôžu na území mesta alebo obce, ktorá má prijaté všeobecne záväzné nariadenie podľa § 79 ods. 6. zákona č. 30/2019 Z. z. o hazardných hrách, prevádzkovať hazardné hry.

Prevádzkovatelia hazardných hier počas konzultácií vyjadrili, že hľadajú možnosti riešenia situácie, ktorá nastala počas pandémie. Zároveň sú ochotní hľadať iné možnosti a vyhnúť sa žalobám a súdnym konaniam, ktoré aktuálne prebiehajú.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Ministerstvo financií SR v minulosti pripravilo právnu úpravu, ktorá by vyriešila kompenzáciu platenia odvodov za zariadenia, ktoré nemohli byť z objektívnych dôvodov v prevádzke počas pandémie.

Takýto legislatívny návrh bol predložený NR SR avšak nenašiel podporu dostatočného počtu poslancov aby bol schválený.

V rámci konzultácií Ministerstvo financií SR vyjadrilo, že nie je problém opätovne pripraviť návrh zákona, ktorý by riešil kompenzáciu počas pandémie. Je však mimo kompetencie ministerstva, aby bola zabezpečená dostatočná podpora medzi poslancami v Národnej rade SR.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu / regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Problematika tejto regulácie sa týka predovšetkým kompenzácií za obdobie pandémie COVID-19, keď boli prevádzkovatelia herní povinní platiť odvody a správne poplatky za licencie, napriek faktu, že prevádzkovanie hazardu bolo v tom čase zakázané. Zároveň však táto regulácia vychádza z povahy samotného zákona, aby prevádzkovateľ hazardnej hry s licenciou odvádzal odvod do štátneho a obecného rozpočtu, aj keď hazardnú hru neprevádzkuje.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

V rámci alternatív zástupcovia AZAH navrhovali niekoľko riešení:

- spätné oslobodenie od platenia odvodov za obdobie pandémie COVID-19
- budúci zápočet odvodov
- vyňatie platby odvodov počas mimoriadnych situácií
- zrušenie platby odvodov za čas, kedy prevádzkovanie hazardných hier zakázané

Podnikatelia žiadajú kompenzačné mechanizmy na riešenie tejto situácie. Podľa vyjadrenia Ministerstva financií SR bol pripravený zákon, ktorý riešil túto problematiku a bol predložený do Národnej rady SR. V rámci Národnej rady SR však tento návrh zákona nezískal dostatočnú podporu a preto nebol schválený. Podľa vyjadrenia Ministerstva financií SR nie je problém pripraviť podobný, alebo rovnaký zákon, avšak pokiaľ si zástupcovia AZAH nezabezpečia podporu medzi poslancami, nie je možné takúto zmenu realizovať.

Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej ako „MH SR“) vníma dôležitosť riešenia otázky kompenzácií pre prevádzkovateľov hazardných hier za obdobie pandémie, keď boli herne nútené zatvorené, avšak povinnosť platiť odvody a správne poplatky za licencie im zostala. Takáto regulácia znamenala pre podnikateľov v oblasti hazardných hier značnú finančnú záťaž v čase, keď ich prevádzky nemohli generovať príjmy. Ministerstvo financií SR sa touto problematikou zaoberalo a predložilo návrh zákona do Národnej rady SR, ktorý mal poskytnúť kompenzácie za tieto obdobia. Tento návrh však neprešiel kvôli nedostatočnej podpore v parlamente.

MH SR v súvislosti s touto situáciou oceňuje ochotu podnikateľov hľadať spoločné riešenie, ktoré by minimalizovalo potrebu riešenia kompenzácií súdnou cestou. Avšak, pokiaľ sa nenájde dostatočná politická podpora pre novú legislatívnu úpravu, ministerstvo zdôrazňuje, že dosiahnutie zmeny zostáva nepravdepodobné.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

- ☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov / ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁵

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu sa k obsahu stanoviska spracovateľa nevyjadril.

⁵ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia